

بررسی تأثیر بازی درمانی گروهی بر میزان افسردگی کودکان مبتلا به سرطان

افسانه زارعیور^۱، مسعود فلاحی خشکناز^۲، زهرا کاشانی نیا^۳، اکبر بیگلریان^۴، روناک باباشاهی^۵

۱- کارشناس ارشد پرستاری روان، بیمارستان جم تهران، تهران، ایران

۲- استادیار گروه پرستاری دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران (مؤلف مسؤول) تلفن: ۰۲۱-۲۲۱۸۰۰۳۶ msflir@yahoo.com

۳- استادیار گروه پرستاری دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران

۴- استادیار گروه آمار حیاتی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران

۵- مربی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

چکیده

زمینه و هدف: کودکان مبتلا به سرطان دارای علایم افسردگی شدید هستند که می‌تواند در روند درمان مشکلات متعددی را بوجود آورد. هدف بازی درمانی کاهش میزان افسردگی و علایم آن و ایجاد پیامدهای مثبتی در وضعیت سلامت این کودکان می‌باشد.

روش بررسی: این پژوهش یک مطالعه مداخله‌ای بود. جامعه پژوهش در این تحقیق شامل کلیه کودکان ۱۵-۶ ساله مبتلا به سرطان بود که در مرکز درمانی - رفاهی محک در سال ۱۳۸۶ بستری بودند. شیوه نمونه‌گیری در پژوهش حاضر بر اساس نمونه‌های در دسترس بود. بعد از محاسبه نمره افسردگی با استفاده از ابزار CDS-A، ۲۴ نفر که برابر با جامعه آماری بود، نمره ۸۴ به بالا را کسب کرده و افسرده بودند که به طور تصادفی در دو گروه مداخله و کنترل قرار داده شدند. سپس جلسات بازی درمانی (۷ جلسه ۲ ساعته) در اتاق بازی بر روی گروه مداخله اجرا شد و در پایان برنامه بازی درمانی دوباره بر روی هر دو گروه تست بررسی افسردگی بعد از یک هفته اجرا شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها به کمک روش‌های آمار استنباطی، مانند آزمونهای من ویتنی U، کروسکال والیس و ویلکاکسون انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش میانگین نمره افسردگی را در گروه مداخله و کنترل قبل از بازی درمانی به ترتیب (۹۵/۲۱ و ۹۱/۷۵) نشان داد و از طرفی میانگین نمره افسردگی در گروه مداخله و کنترل بعد از بازی درمانی به ترتیب (۷۴/۳۳ و ۹۴/۰۸) بود که تفاوت معنی‌دار بوده ($p=0/002$).

نتیجه‌گیری: در این مطالعه بازی درمانی به طور معنی‌داری موجب کاهش افسردگی گروه مداخله در مقایسه با گروه کنترل شد. بازی می‌تواند به عنوان یک مداخله مؤثر به وسیله اعضای تیم بهداشتی برای کمک به کودکان بستری استفاده شود تا آنها را برای انجام روش‌های درمانی دردناک و تنش‌ناشی از بستری شدن آماده و سازگار نماید.

کلید واژه‌ها: کودکان سرطانی، افسردگی، بازی درمانی

وصول مقاله: ۸۷/۷/۲۱ اصلاح نهایی: ۸۸/۳/۲۴ پذیرش مقاله: ۸۸/۳/۲۴

مقدمه

سرطان در هر سنی قابل توجه است ولی مرگ و میر ناشی از آن در کودکان بین سنین ۱۴-۳ ساله بیشتر از سایر بیماران است (۱). سرطان اطفال مشتمل بر گروهی از بدخیمی‌هاست که هر یک اپیدمیولوژی - آسیب‌شناسی و میزان مرگ و میر مخصوص به خود را دارند. این بیماری که تنوع بیشتری نسبت به بیماری بزرگسالان دارد شایع‌ترین علت مرگ و میر سنین بین ۱-۱۶ سالگی در کشورهای غربی می‌باشد (۲).

سرطان در هر سنی قابل توجه است ولی مرگ و میر ناشی از آن در کودکان بین سنین ۱۴-۳ ساله بیشتر از سایر بیماران است (۱). سرطان اطفال مشتمل بر گروهی از بدخیمی‌هاست که هر یک اپیدمیولوژی -